
Likeverdige tjenester betyr ikke nødvendigvis lik organisering

AKTUELT I FORENINGEN

ANNE-KARIN RIME

anne-karin.rime@legeforeningen.no

President

Det er langt dette landet. Det meste er nord. Ordene tilhører lyrikeren Rolf Jacobsen, og de er like sanne nå som da ble skrevet for 40 år siden. Ikke minst gjelder dette for helsetjenesten.

I Norge er det et politisk mål at du skal sikres tilgang til likeverdige helsetjenester, uavhengig av hvem du er og hvor du bor. Men med ulik demografi, geografi og sykkelighet i ulike deler av landet, vil helsetjenesten også måtte se noe ulik ut for å sikre likeverdighet. Lik organisering over alt, vil nemlig ikke være likeverdig.

Dette er tydelig i Nord-Norge – det er ingen hemmelighet at Helse Nord står foran store utfordringer. I fjor nådde Nordland en lite lystig milepæl: De er nå flere innbyggere over 65 år enn under. Finnmark og Troms følger etter om et par år. På toppen av dette kommer store rekrutteringsutfordringer i helsetjenesten.

Derfor har Helse Nord fått et svært omfattende og vanskelig omstillingsoppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet – spesielt når man tar regionens lave folketall, vedvarende fraflytting og store geografiske områder med i betraktningen.

De endringene som vil komme i helsetjenesten i nord, kommer også til resten av landet. Vi blir stadig flere eldre, og stadig flere av oss blir nødt til å jobbe innenfor helse- og omsorgssektoren dersom vi ikke tar grep. Derfor er det så viktig at vi alle bryr oss om det som nå skjer i nord.

Når store omstillingsprosjekter skal gjennomføres, er det alfa og omega å sikre god involvering og forankring blant tillitsvalgte og andre ansatte. Både for å finne de gode løsningene og for å sikre legitimitet til arbeidet og de avgjørelsene som må tas. Dessverre vet vi at dette ikke har vært tilfelle i nord. Flere har sagt tydelig ifra om at

forslagene i omstillingsprosessen ikke har vært godt nok utredet. Vi i Legeforeningen har vært klare på at det er viktig å få med seg garderoben, eller rettere sagt folkene som skal gjøre jobben, om man skal levere gode helsetjenester også i fremtiden.

Se oftere mot nord, skrev Rolf Jacobsen. Det har Legeforeningens sentralstyre gjort denne høsten. Nylig var vi samlet på en ukes arbeidsseminar i Narvik. Her deltok vi blant annet på konferansen "Framtidens helsetjeneste", med innlegg fra blant annet helseministeren og forsvarssjefen, samt en politisk debatt om bærekraft i helsetjenesten.

Forsvarssjef Eirik Kristoffersen minnet tilhørerne om at helsetjenesten er en beredskapsorganisasjon både i fred, krise og krig. Helsetjenesten sørger for akuttberedskap i hele landet, hele døgnet, hele året. Kunnskapen, erfaringen, rutinene og strukturene som finnes i helsetjenesten for håndtering av sykdom, ulykker og kriser i en normalsituasjon er helt avgjørende for god håndtering av kriser og katastrofer ved økt beredskap. Derfor er det viktig at vi nå får til et godt samarbeid på tvers av forsvars- og helsesektoren, slik at vi får utnyttet ressursene best mulig. Forhåpentligvis slipper vi krig, men vi skal være forberedt.

At helsetjenesten er en beredskapsorganisasjon, blir ekstra synlig i Nord-Norge, der Russland er tett på. Nettopp derfor er det så viktig at man finner gode, lokale løsninger på utfordringene Helse Nord står i. Det vil ikke bli enkelt, men å lytte til fagfolkene, de tillitsvalgte og viktige samarbeidspartnere, er et godt sted å begynne.

Publisert: 14. oktober 2024. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.24.12.11

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 15. juli 2026.